

TANTÁRGYI ADATLAP

Közösségi design műhely

BMEGT52MSX4202-00

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

Közösségi design műhely

Azonosító

BMEGT52MSX4202-00

A tantárgy jellege

kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	0
Gyakorlat	2
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés
(minőségértékelés)

típusa

félévközi
érdemjegy

Kreditszám

5

Tantárgyfelelős

Neve *Beosztása* *Email címe*

Dr. Pataki-Bittó Fruzsina adjunktus pataki.bitto.fruzsina@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Ergonómia és Pszichológia Tanszék

A tantárgy weblapja

<http://www.erg.bme.hu/>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar - HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2026.03.18.) az 580162/10/2026 iktatószámmon hozott határozatával, amely érvényes 2026.03.18-tól.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

Ebben a projektalapú kurzusban a hallgatók valós társadalmi problémák megoldásán dolgoznak együttműködve közösségekkel, civil szervezetekkel, vagy önkormányzatokkal. A kurzus célja, hogy a résztvevők megtapasztalják a közös alkotás (co-design) és a részvételi tervezés folyamatát: hogyan lehet a design eszközeit a közösségi együttműködés és a társadalmi változás szolgálatába állítani. A kurzus végére a hallgatók koncepcióterveket hoznak létre a felvetett problémára.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. Megismeri a társadalmi célú design (social design) és a közösségi tervezés (participatory / co-design) alapfogalmait, elméleti háttérét és céljait.
2. Áttekintést kap arról, hogyan alkalmazhatók a design eszközei társadalmi problémák feltárására és értelmezésére különböző közösségi kontextusokban.
3. Megismeri a közösségi problémafeltárás és együttműködés módszereit (pl. érintetti térképezés, közösségi interjúk, workshop-alapú kutatás).
4. Ismereteket szerez a tervező szerepéről társadalmi kontextusban.

Képesség

1. Képes egy valós társadalmi probléma közösségi szempontú feltárására, különböző érintettek bevonásával.
2. Képes csoportban dolgozva közösségi tervezési folyamatot strukturálni és végigvinni, a problémaértelmezéstől a koncepcióalkotásig.
3. Tudja alkalmazni a társadalmi célú design és a részvételi tervezés módszereit (pl. co-design workshopok, közös ötletelés, vizuális facilitáció).
4. Képes koncepcióterveket készíteni és azokat érthetően bemutatni különböző szereplők (pl. közösségek, civil szervezetek, döntéshozók) számára.

Attitűd

1. Nyitott és empátikus módon viszonyul a különböző társadalmi csoportok tapasztalataihoz, problémáihoz és tudásához.
2. Elfogadja a közösséget mint aktív alkotótársat, nem pusztán mint „felhasználót” vagy „célcsoportot”.
3. Tudatosan reflektál saját tervezői szerepére, felelősségére és hatására társadalmi kontextusban.
4. Elkötelezett a közösségi együttműködés, a társadalmi értékteremtés és a hosszú távú, fenntartható változások iránt.

Önállóság és felelősség

1. Önállóan képes több lépésből álló tervezési feladatok megoldására, valamint csoportos munkában felelősen hozzájárul a közös eredményhez.
2. Felelősséget vállal saját tervezési döntéseiért és munkájának minőségéért, figyelembe véve az ergonómiai és felhasználói szempontokat.
3. Gondolkodásában integrálja a különböző tudományterületek ismereteit (ergonómia, pszichológia, design, technológia) a társadalmi tervezési problémák megoldása során.
4. Tudatosan reflektál saját tanulási és tervezési folyamatára, és képes a visszajelzések alapján fejleszteni munkáját.

Oktatásmódszertan

Csoportmunkában végzett órai feladatok, hallgatói beszámolók és közös gondolkodás, közös tervezés (co-design).

Tanulástámogató anyagok

- Batya Friedman, Peter H. Kahn, Jr., And Alan Borning: Value Sensitive Design: Theory and Methods, University of Washington, 2003
- Nynke Tromp: Social Design - How products and services can help us act in ways that benefit society, 2013

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése részben az órai alkalmakon tanúsított aktív részvétel és szóbeli beszámolók, részben a félév végi dokumentáció formájában leadott csoportos munka, részben pedig a csoportos munka félév végi szóbeli prezentációja alapján történik.

Teljesítményértékelési módszerek

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása: 1. Részteljesítmény-értékelés: a tervezési projektfeladat csoportos kidolgozása, év végi beadása dokumentáció formájában. A beadandó feladat tartalmát, követelményeit, beadási határidejét, értékelési szempontjait a gyakorlatvezető határozza meg. 2. Részteljesítmény-értékelés: a csoportosan elkészített tervezési projektfeladat félév végi prezentálása. A prezentáció tartalmi követelményeit, értékelési szempontjait a gyakorlatvezető határozza meg. 3. Részteljesítmény-értékelés: négy gyakorlati alkalommal a csoportos projektfeladat haladásáról szóló szóbeli beszámolókra 5-5 pont szerezhető. 4. Részteljesítmény-értékelés: öt gyakorlati alkalommal pont szerezhető az alkalmon való részvételért: 1 pont: passzív részvétel, 2 pont: mérsékelten aktív részvétel, 3 pont: felkészült megjelenés és proaktív, tevékeny részvétel.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- Részteljesítmény-értékelés (házi feladat):: 45
- Részteljesítmény-értékelés (prezentáció):: 20
- Részteljesítmény-értékelés (szóbeli beszámolók):: 20
- Részteljesítmény-értékelés (órai részvétel):: 15
- Összesen:: 100

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

-

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	91
Jeles	80-90
Jó	70-79
Közepes	60-69
Elégséges	40-59
Elégtelen	0-39

Javítás és pótlás

1. A házi feladat pótlással a pótlási időszak utolsó napján elektronikus formában 23:59-ig adhatók be, 10% pontlevonással.
2. A prezentáció indokolt esetben a pótlási héten pótolható. 3. Az órai beszámolók és az aktív részvétel – jellegéből adódóan – nem pótolható, nem javítható, továbbá más módon nem kiváltható vagy helyettesíthető.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

Részvétel a kontakt tanórákon	28
Félévközi készülés az órai beszámolókra	32
Csoportos feladat elkészítése	70
Prezentációra való készülés	15
Konzultció	5
Összesen	150

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőlet véleményezése után jóváhagyta dr. Szandi-Varga Péter oktatási dékánhelyettes 2026.03.02-án. Érvényes 2026.03.02-től.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok sillabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szerint.

- 1 A társadalmi célú design (social design) fogalma és szerepe.
- 2 A design mint társadalmi beavatkozás; a tervezés szerepe társadalmi problémák megértésében és kezelésében.
- 3 Közösségi és részvételi tervezés alapelvei.
- 4 Participatory design és co-design megközelítések; a közösség szerepe mint aktív alkotótárs a tervezési folyamatban.
- 5 Valós társadalmi problémák feltárása közösségi kontextusban.
- 6 Problémaértelmezés felhasználókkal.
- 7 Co-design eszközök és facilitációs technikák.
- 8 Környezettervezés ergonómiai szempontjai.

További oktatók

Csernák-Csorba Klaudia doktorandusz, tudományos segédmunkatárs csernak-csorba.klaudia@gtk.bme.hu

Dr. Geszten Dalma egyetemi adjunktus geszten.dalma@gtk.bme.hu

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Ergonómia és Pszichológia Tanszék vezetője hagyja jóvá.